

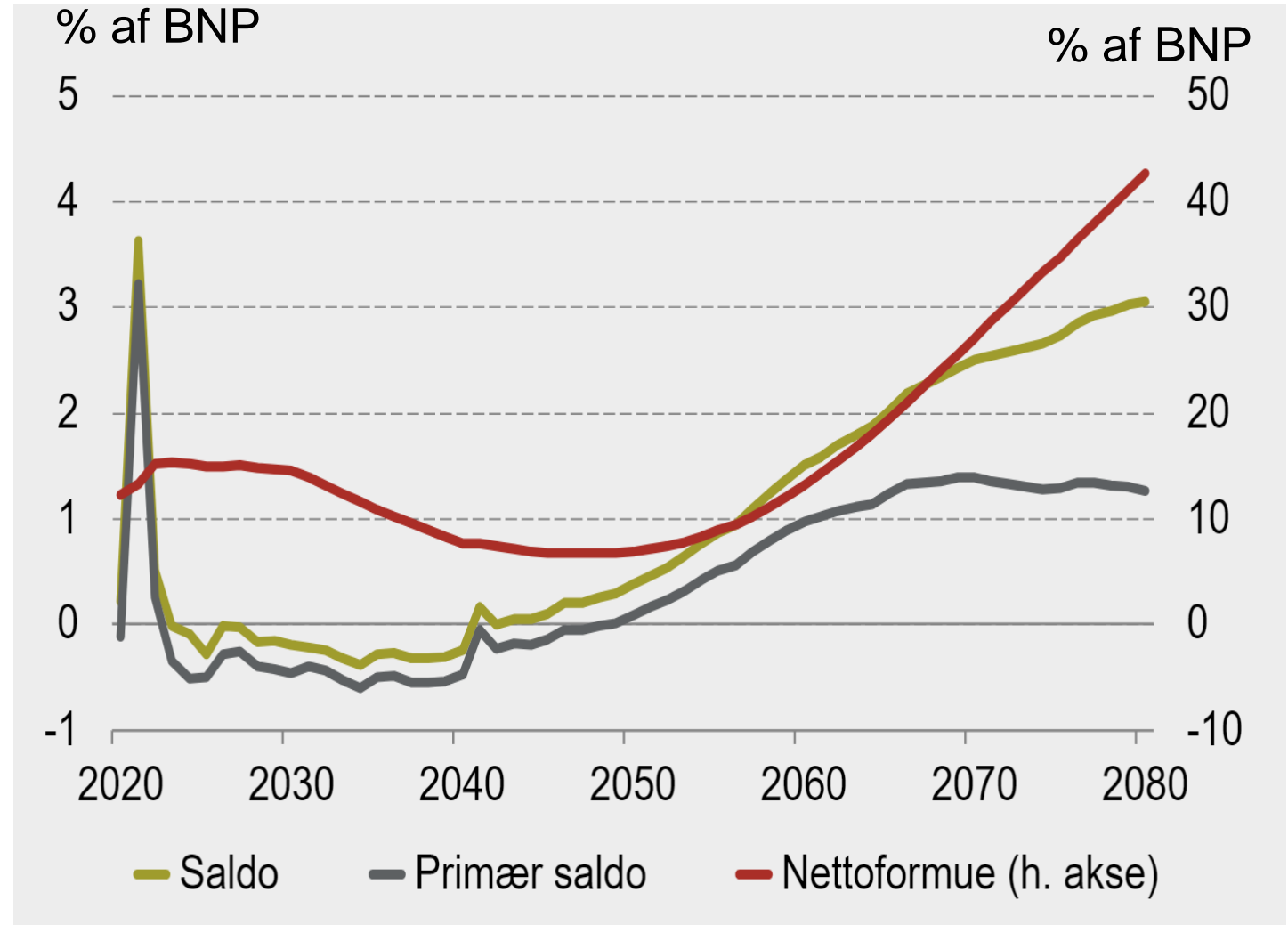
Reformer og prioriteringer?

Eller kommuner i en økonomisk skruestik?

KØF, januar 2023

PARADOXET?

- Der er holdbare offentlige finanser, voksende offentlig formue og positivt råderum ifølge vismænd, Finansministerium ...
- Men samtidig taler vi om 'kriser', mangel på hænder, omsorg, service, tryghed ... i det offentlige



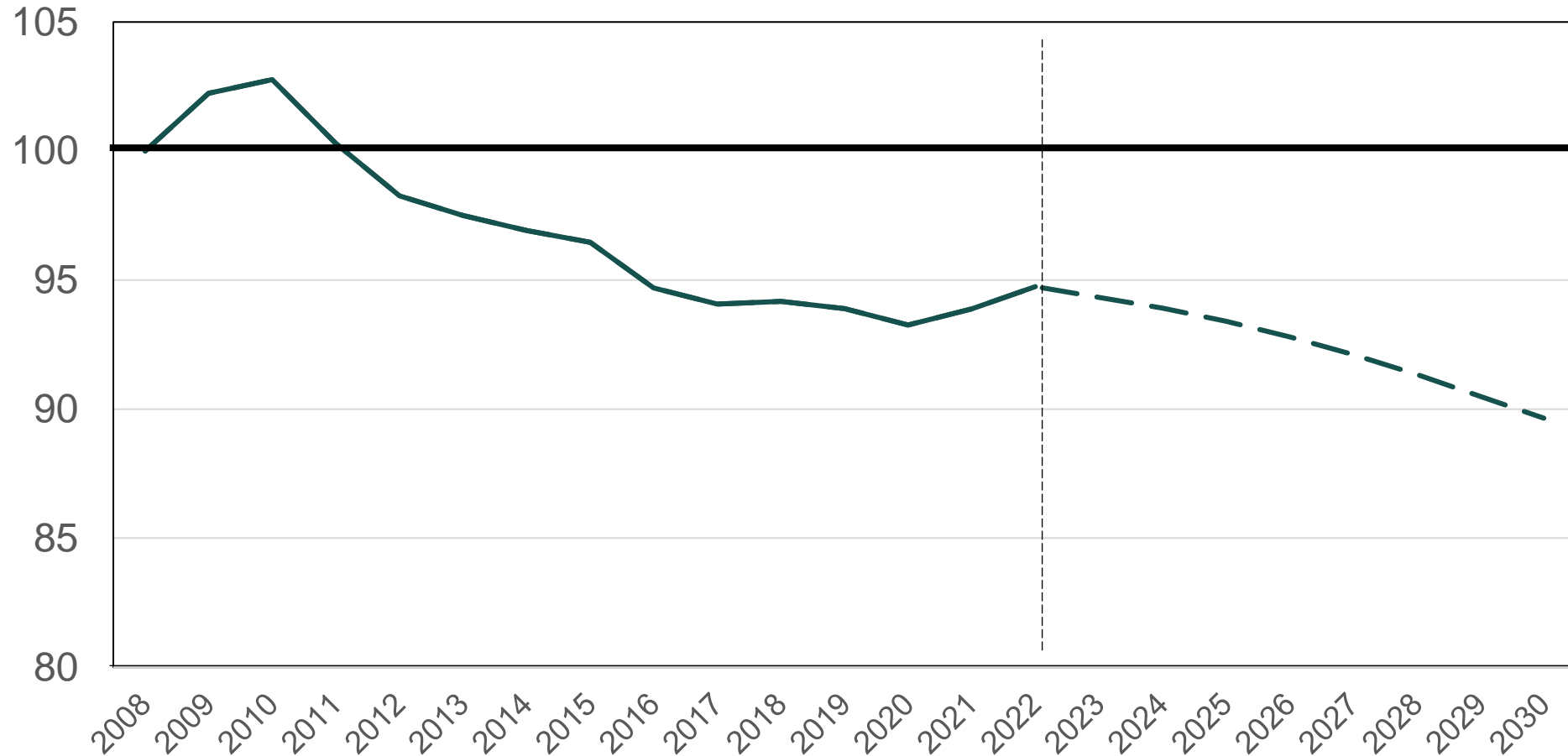
Kilde: Økonomiske Råds Sekretariat (E2022)

Holdbare offentlige finanser! *JA, MEN*

Usikre og hviler på mange skrappe forudsætninger:

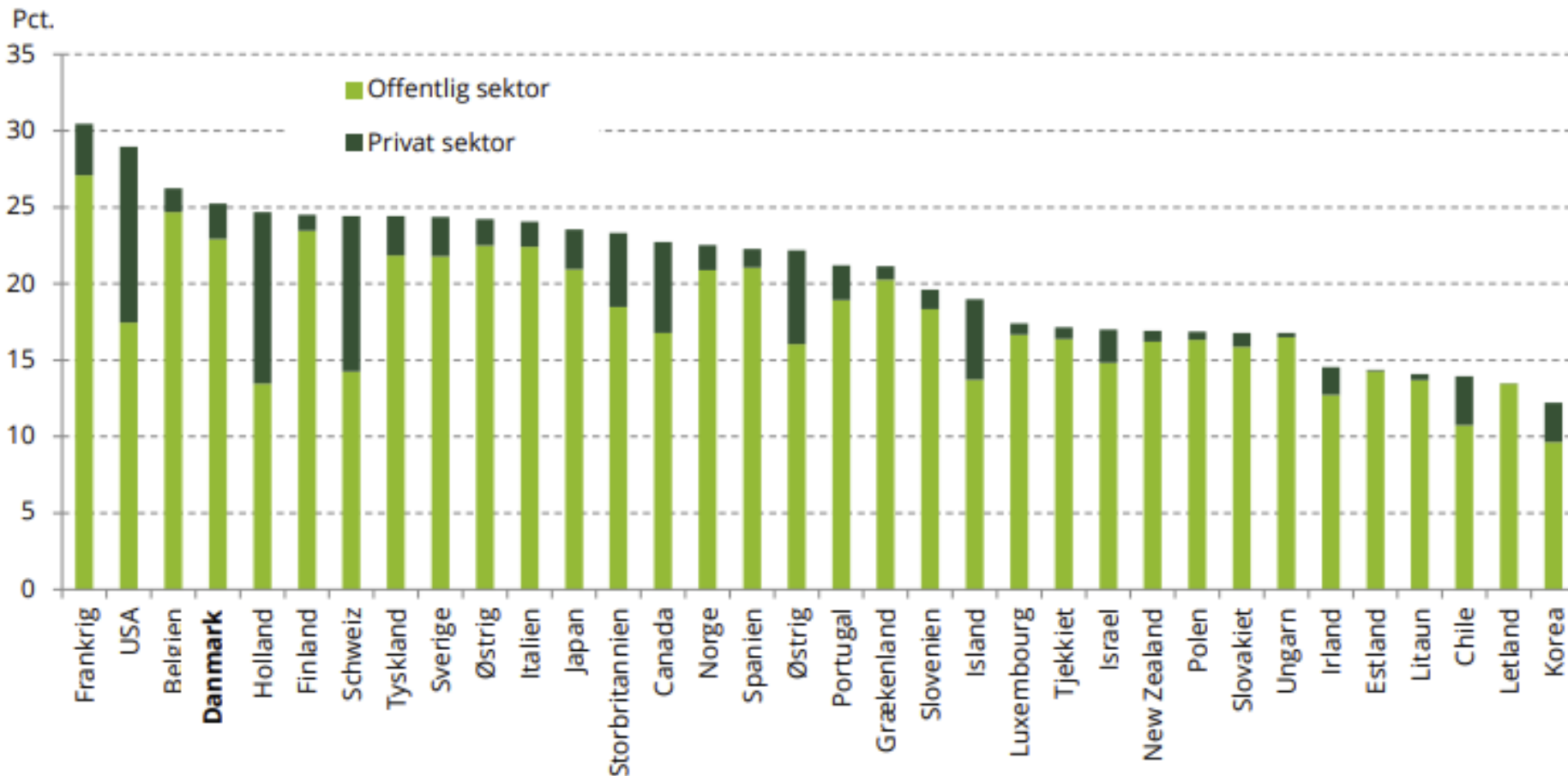
- Udgifter til klima og forsvar vil spise (af) råderummet
- Forudsætninger om borgernes ønsker og krav til offentlig service, fritidsønsker og prisen på at producere 'omsorg' og offentlig service

I. "Det demografiske træk" betyder *i praksis* færre offentligt ansatte i kommunerne pr bruger i fremtiden (2008=100)

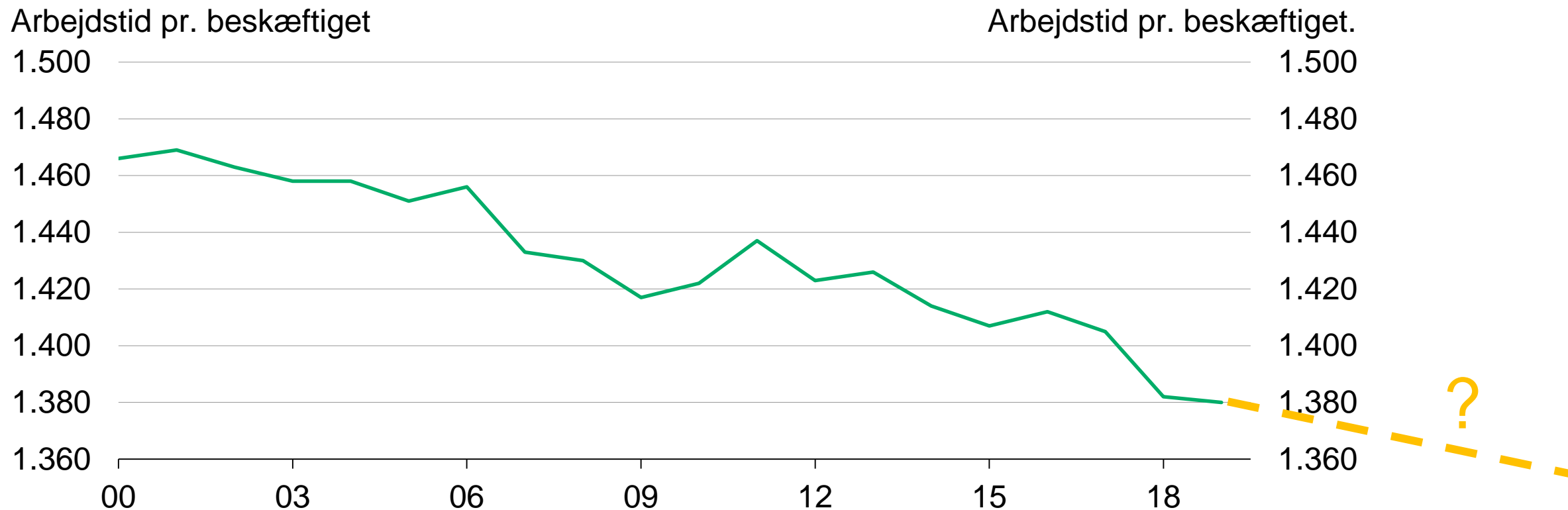


II. Tryghed og sundhed: 'Goder' med høj indkomstelasticitet:

Jo rigere, vi er, jo mere ønsker borgerne sig tryghed og sundhed. I Danmark er det det offentlige der skal levere. I mange andre lande må man selv forsikre sig/købe

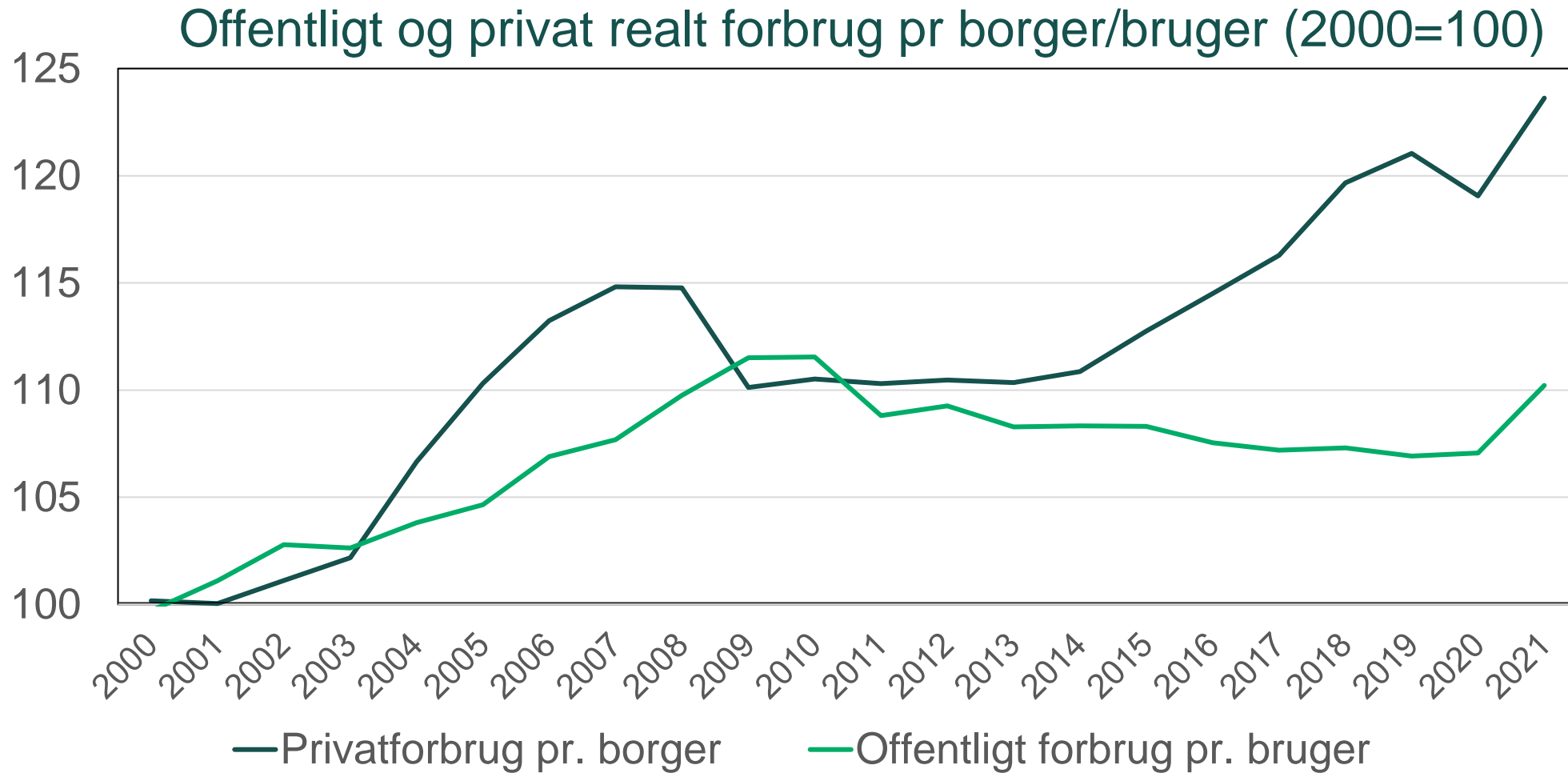


III. Mere velstand – mere fritid => skrumpende skattegrundlag og dyrere at producere offentlig service



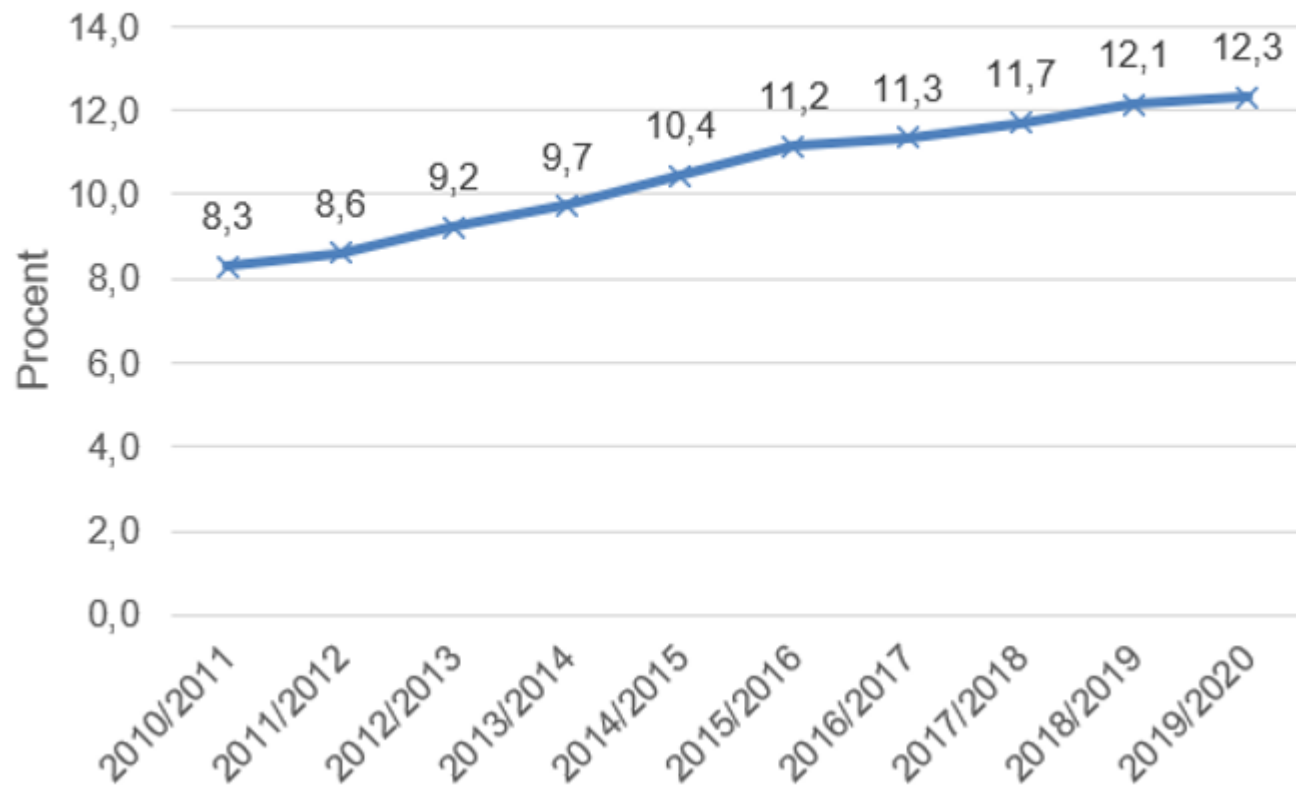
Kilde: Reformkommissionen

III. Gabet mellem privat og offentligt forbrug stiger

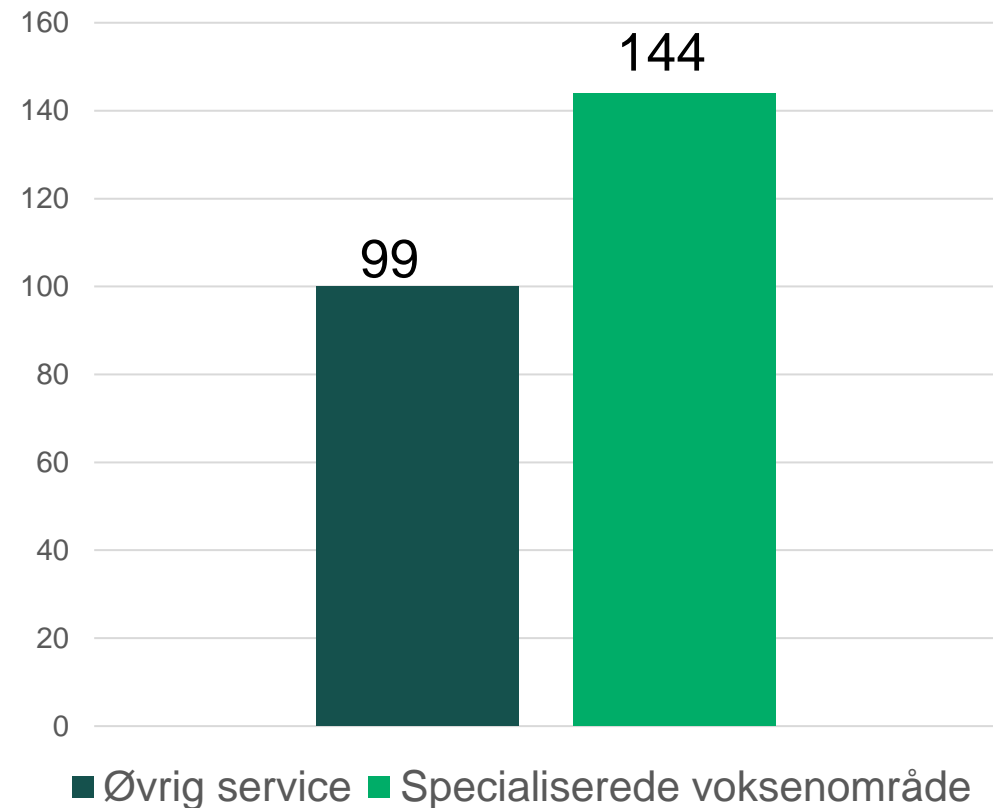


V. Voksende mistrivsel hos især unge og udgifter til det specialiserede socialområde

Andel af 9. klasses elever med mindst én af ti udvalgte psykiatriske diagnoser fra skoleåret 2010/2011 til 2019/2020 (pct.)

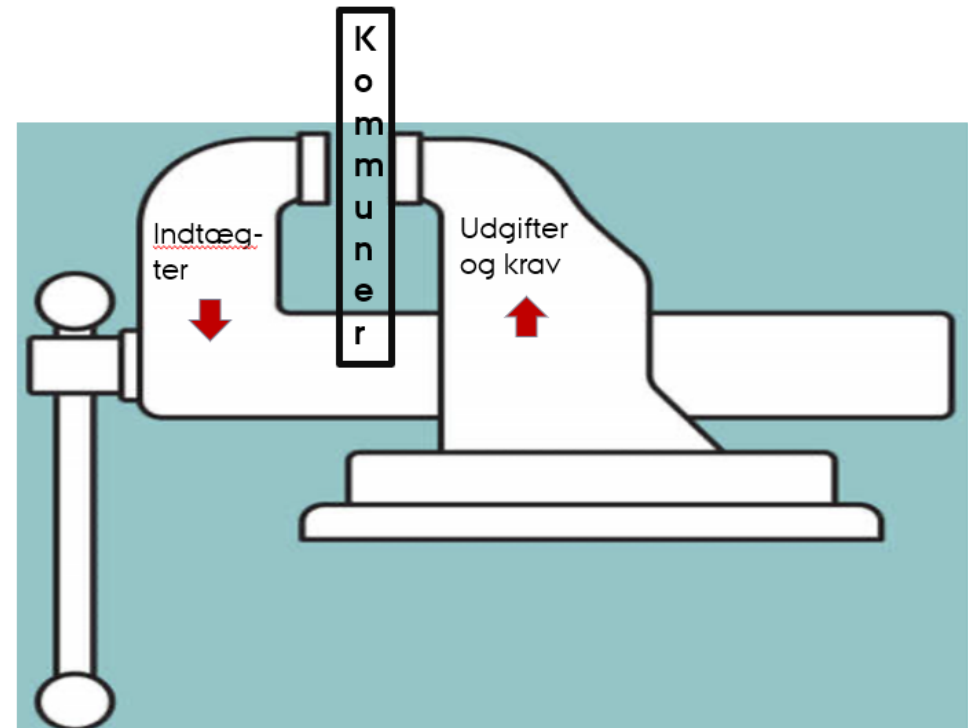


Kommunale udgifter til det specialiserede voksenområde er steget med 44% siden 2007, mens øvrig service er uændret



”Den kommunale økonomiske skruestik”:

1. Skattegrundlag falder i takt med ønsker om kortere arbejdstid, deltid mv
2. Borgernes ønsker om sundhed og tryghed vokser med BNP
3. Det bliver stadig dyrere at levere de samme standarder i den offentlige service (“varme hænder”) fordi offentlige produktivitetstigninger er lavere end de private
4. Borgerne oplever at den offentlige servicekvalitet falder i fht. hvad de selv har i privatforbrug

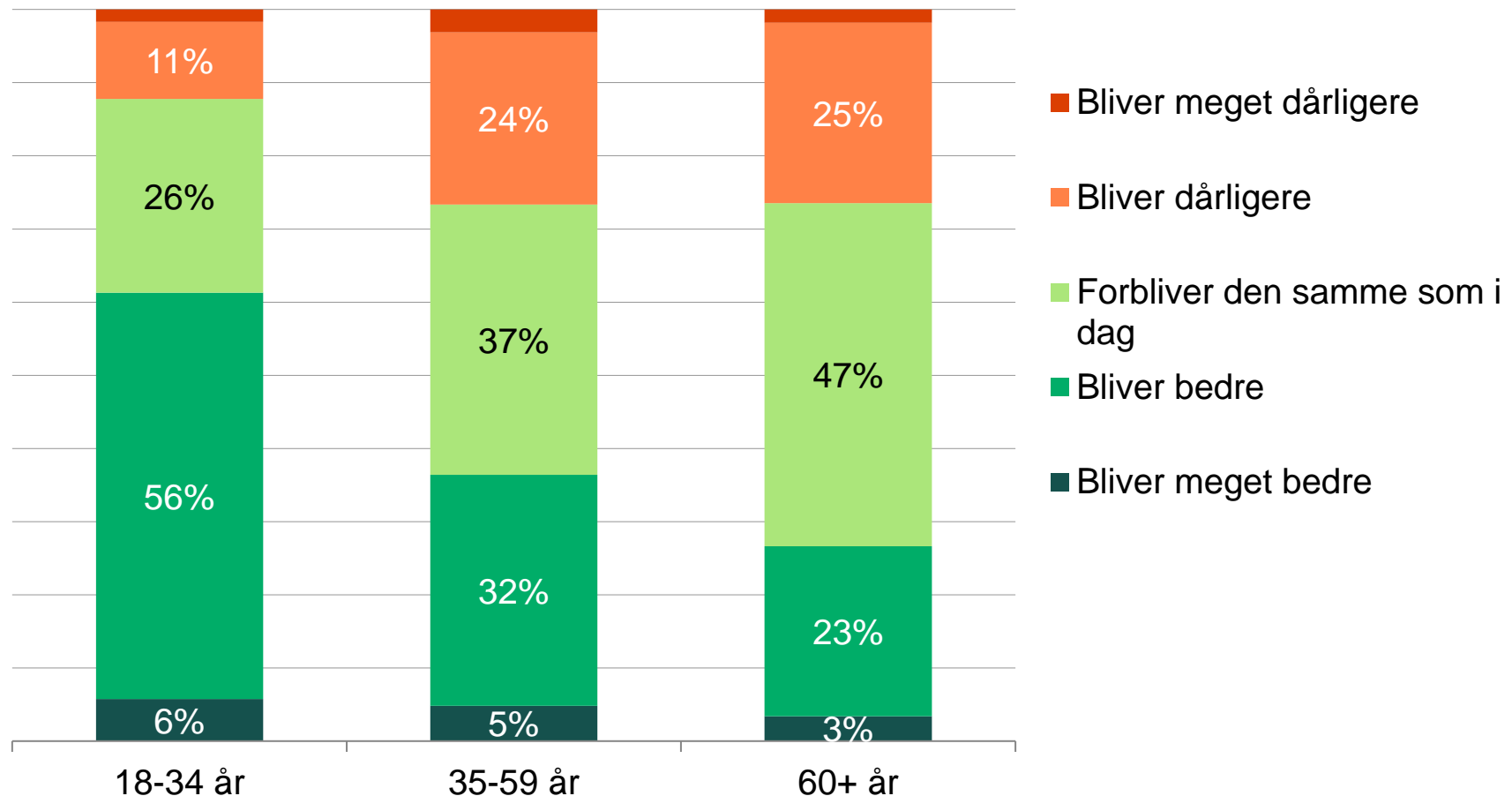


Konsekvenser

hvis udvikling fortsætter uden nye reformer og nye
prioriteringer
?

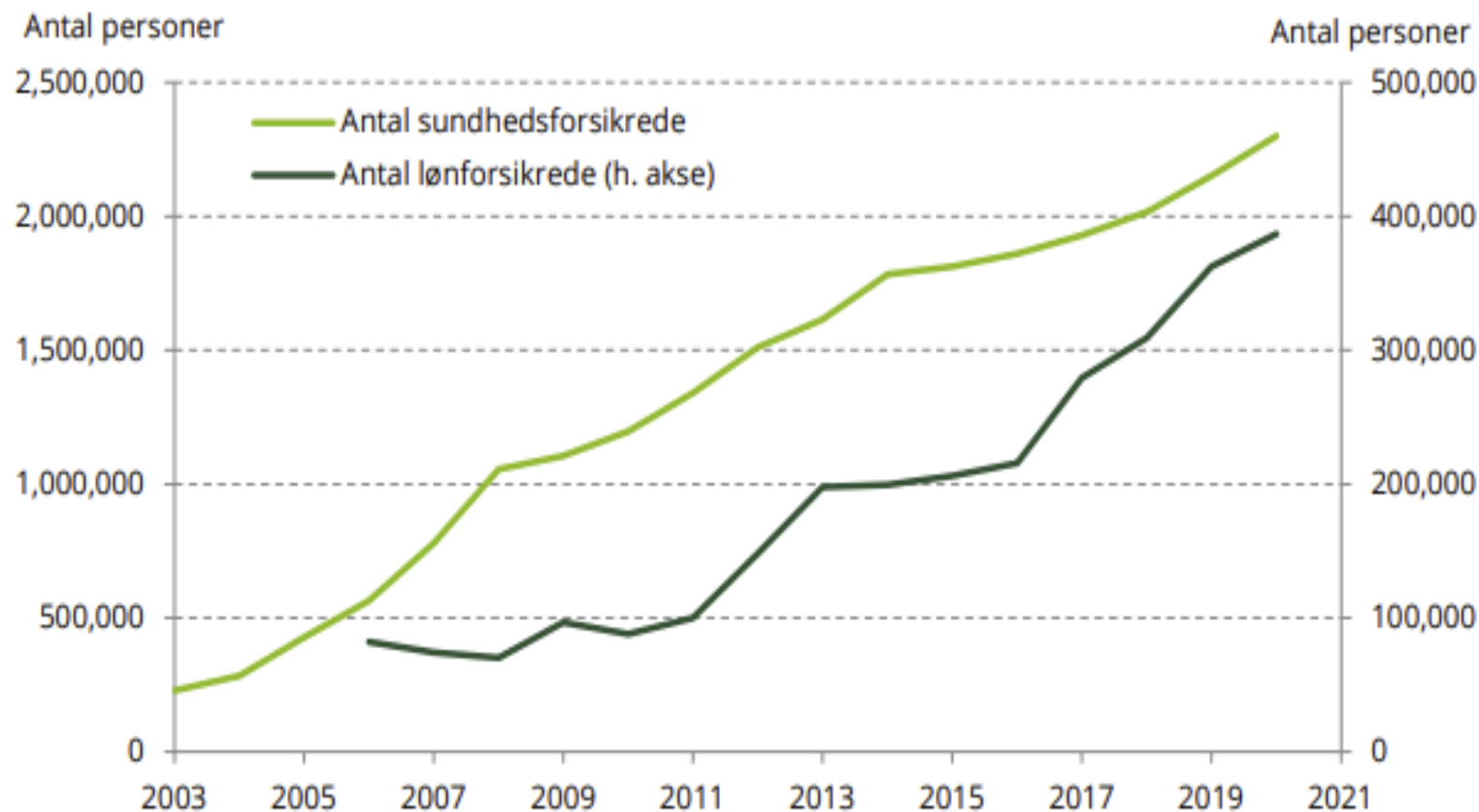
Men borgerne har fortsat store forventninger til at den kommunale velfærd bliver bedre – især de unge!

Forventer du, at velfærden i din kommune i de kommende 10 år ...



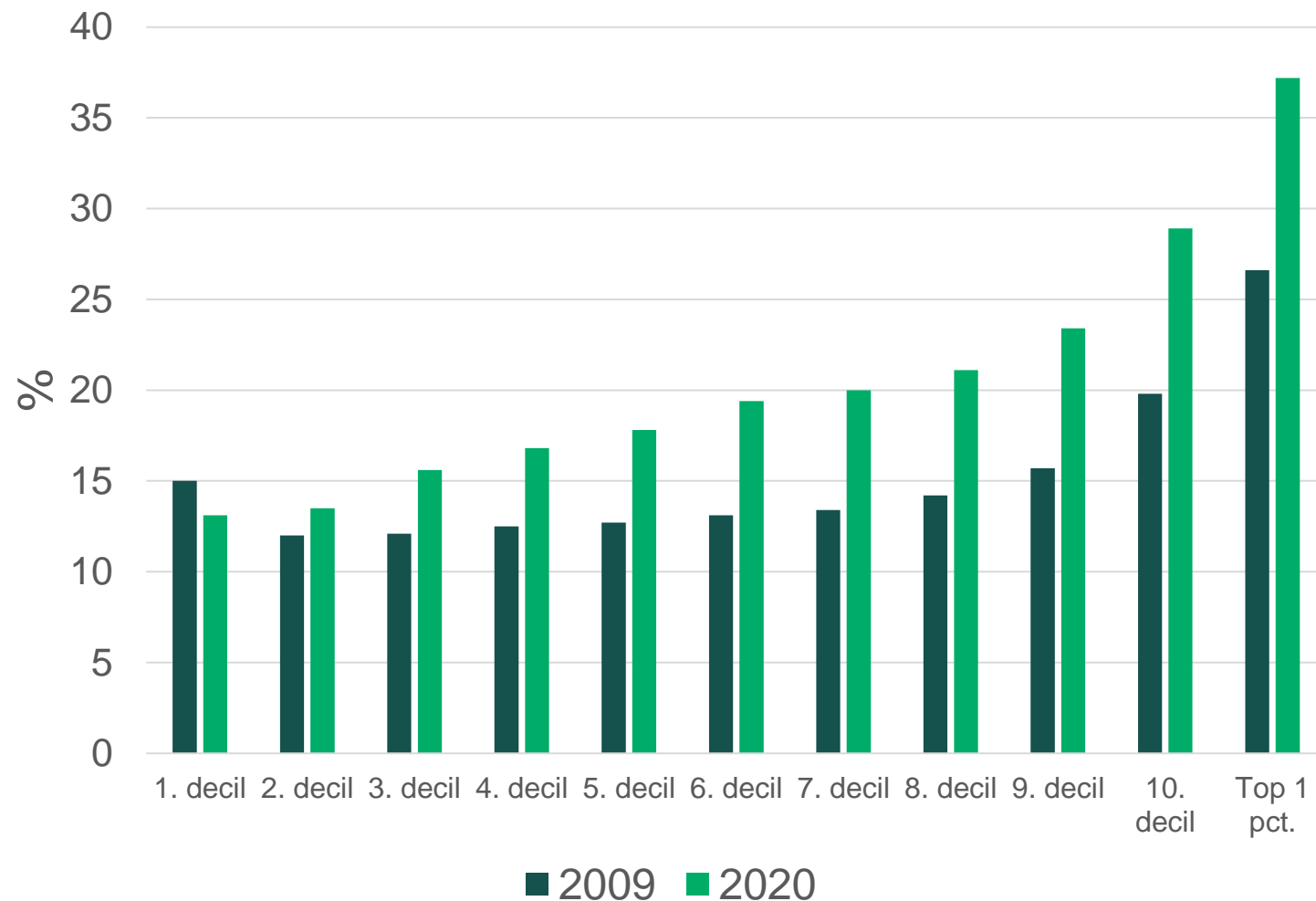
Antallet af borgere med private forsikringer stiger

- **Antallet af danskere med en privat sundhedsforsikring: 2,3 millioner borgere i 2021**
- **Antallet af borgere, som har købt privat lønsikring som supplement til dagpenge: knap 400.000 i 2020**
- **Andel elever, der går på fri- eller privatskole: 19 pct. i 2020**



Kilde: KRAKA

Flere børn går i fri- og privatskole - mest i den mere velstillede del af befolkningen



LØSNINGER? REFORMER OG PRIORITERINGER

- Arbejdsudbud er vigtigt!
- Men reformer handler om meget mere: Alle de klassiske reformområder: Prioriteringer af indsatser, mere brugerbetaling og outsourcing på udvalgte områder, osv, osv
- Områder Reformkommissionen kigger på

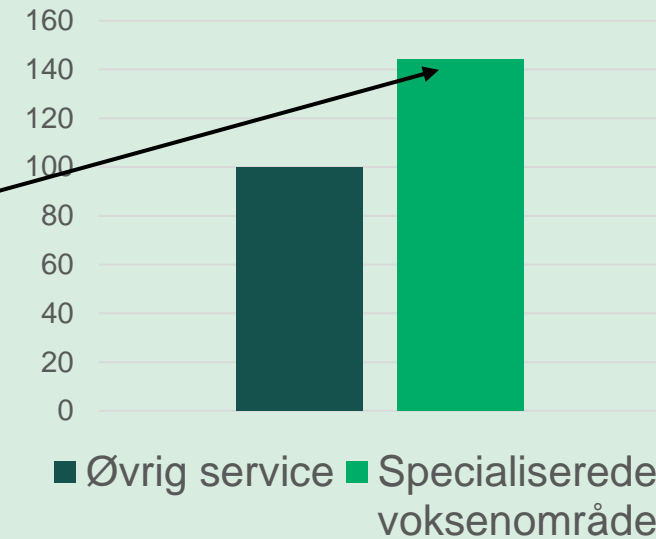
Områder Reformkommissionen *bl.a.* kigger på

- Uddannelser, kompetencer og fastholdelse i professionerne

- Unge og voksne med komplekse problemer

- en stærk stigning i udgifterne på det specialiserede voksenområde siden 2007
- handler om helt andre ting end klassiske arbejdsudbudsreformer
- mindre silo-tænkning og mere langsigtet investeringstænkning
- helhedsorienteret tænkning – job som løsning til et bedre liv
- virksomheder og civilsamfund skal med i ligningen sammen med kommunen på langt mere systematisk måde

Kommunale udgifter i 2021 (2007=100)



- Bureaukrati, regler og dokumentation gentænkes – område for område, f.eks. beskæftigelsesområdet

Meget stort behov for reformer og prioriteringer – men også et stort potentiale

- Svært i praksis!
- Der sker en masse rundt om i danske kommuner
- Men for lidt erfaringsudveksling mellem kommuner
- Og det kræver politisk og ledelsesmæssig opbakning, lederskab og mod!
- *Der bare ingen gode alternativer!*